

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/35/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615208598
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6615208598.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, Q. Y.T., nar. XX.XX.XXXX, J. Y., nar. XX.XX.XXXX, deti bytom u matky, zastúpené: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolízny opatrovníkom, deti rodičov: J. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., Ú. XXX/X, štátny občan Slovenskej republiky a D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, štátny občan Slovenskej republiky, v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú J. Y., nar. XX.XX.XXXX a maloletú Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktoré bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/709/2009-22 zo dňa 21.12.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.12.2009 vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené deti podľa osobitného zákona voči otcovi z a m i e t a.

Návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú J. Y., nar. XX.XX.XXXX, ktoré bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č.k. 11P/293/2011-18 zo dňa 22.08.2001, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.08.2011 vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, voči otcovi z a m i e t a.

odôvodnenie:

Matka dieťaťa podala na Okresnom súde Lučenec dňa 08.06.2015 návrh na zvýšenie výživného na maloleté deti: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, Q.I. Y., nar. XX.XX.XXXX, J. Y., nar. XX.XX.XXXX. Uviedla, že s otcom detí žili v spoločnej domácnosti v pomere druhu a družky sedem rokov. V roku 2004 prerušili spolužitie. Okresný súd Lučenec rozsudkom č.k. 11P/299/2004-23 zo dňa 28.07.2004 upravil práva a povinnosti rodičov k maloletej J., Q.. XX.XX.XXXX a maloletej Q., Q.. XX.XX.XXXX tak, že deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Otec bol zaviazaný na platenie výživného. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.08.2004. Rozsudkom č.k. 11P/709/2009-22 zo dňa 21.12.2009 súd znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloleté deti J. a Q. tak, že otec je povinný platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené deti podľa osobitného zákona počnúc od 01.12.2009. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.12.2009. Rozsudkom č.k. 11P/293/2011-18 bola maloletá J., Q.. XX.XX.XXXX zverená do jej osobnej starostlivosti. Otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počnúc od 01.08.2011. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.08.2011. Od posledného určovania vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene pomerov na strane detí. Maloletá J. začne navštevovať od 02.09.2015 Strednú zdravotnícku školu v Lučenci. Výdavky spojené so stravovaním, oblečením, ale ak kultúrnym a športovým vyžitím sú podstatne vyššie. Navštevuje strelecký krúžok, rôzne podujatia, ktoré súvisia s týmto športom. Maloletá Q. je žiačkou 8.triedy ZŠ. Vystupuje na rôznych kultúrnych podujatiach, pretože je zapojená do činnosti hudobno-speváckej skupiny Haličan. V speve ľudových piesní sa umiestňuje na okresných a krajských súťažiach na popredných miestach. Navštevuje Súkromnú základnú umeleckú školu v Lučenci. Otec detí sa o ich

výchovu nezaujíma. Neplatí riadne bežné výživné. Vyplácané je jej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec náhradné výživné.

Otec detí vypovedal tak, že nemôže platiť vyššie výživné, pretože je nezamestnaný. Evidovaný je na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako uchádzač o zamestnanie. Zapája sa do verejnoprospešných prác v obci. Príjem dosahuje 124,- Eur mesačne, takže vyššie výživné ako bolo určené doteraz by platiť nemohol. Spláca dlhy.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí. Navrhol, aby súd zohľadnil ich potreby, ale aj možnosti a schopnosti rodičov podieľať sa finančne na výživnom pre maloleté deti.

Dokazovanie súd vykonal výsluchom matky, otca, zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pripojených spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn.11P/299/2004, 11P/709/2009, 11P/293/2011, správy Obce L., správy Obce F., správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec o prešetrení pomerov, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec o výške jednotlivých dávok a príspevkov, na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/709/2009-22 zo dňa 21.12.2009 súd znížil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom J., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. XX.XX.XXXX na výživné v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené deti podľa osobitného zákona, počnúc od 01.12.2009. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.12.2009. V odôvodnení súd konštatuje, že matka bola poberateľkou dávok. Otec bol nezamestnaný. Pracoval na malých obecných prácach. Čistý príjem sa u otca pohyboval vo výške 274,- Eur.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/293/2011-18 zo dňa 22.08.2011 bola maloletá J. Y. zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od 01.08.2011. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.08.2011. V čase rozhodovania bol otec detí nezamestnaný.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec prešetril pomery v domácnosti matky a zistil, že sa svedomite stará o výchovu detí. Domácnosť je udržiavaná v čistote a v poriadku.

Obec F. vypracovala správu, z ktorej vyplýva, že matka detí v mieste bydliska požíva dobrú povesť. Vyživovaciu povinnosť má k trom deťom.

Otec L. vo svojej správe uvádza, že D.Š. Y. žije v spoločnej domácnosti s J. K.. Vykonáva drobné obecné služby pre Obecný úrad L..

D. Y. poberá dávky v hmotnej núdzi od mája 2015 vo výške 124,70 Eur, ktorú skutočnosť potvrdzuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

Podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti ročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Podľa § 30 ods. 3 Zákona o rodine rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývoj dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Súd skúmal či došlo k takej zmene pomerov či už na strane maloletých detí alebo na strane rodičov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozsudku o výživnom.

Od posledného určovania vyživovacej povinnosti rozsudkom č.k. 11P/709/2009-22 zo dňa 21.12.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.12.2009 nastala zmena pomerov najmä na strane maloletej J., nar. XX.XX.XXXX a maloletej Q., nar. XX.XX.XXXX. Deti vyrástli, výdavky spojené s ošatením, stravovaním, ale aj kultúrnym a športovým vyžitím sú podstatne vyššie ako v roku 2009. J. v budúcom školskom roku začne navštevovať Strednú zdravotnícku školu v S.. Nina je žiačkou 8. triedy Základnej školy F.. Obidve deti sa zapájajú do kultúrnych a športových činností, s čím má matka zvýšené výdavky. Maloletá J. navštevuje strelecký krúžok. Maloletá Q. je žiačkou umeleckej školy, dieťa je hudobne nadané.

K zmene pomerov došlo aj na strane maloletej J., nar. XX.XX.XXXX. Výživné bolo naposledy určené rozsudkom zo dňa 28.08.2011 č.k. 11P/293/2001-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.08.2011. J. navštevuje tretí ročník Základnej školy F.. Výdavky s jej výchovou sú vyššie ako v roku 2011.

V rozhodnutí o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu, musí byť vyjadrená zásada úmernosti životnej úrovne dieťaťa k životnej úrovni rodičov, aby zvýšené potreby boli zabezpečené výživným stanoveným v zodpovedajúcej miere. Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine sú rozhodujúce reálne zárobkové, prípadne majetkové možnosti, okrem iného dané jeho fyzickým stavom, nadaním, pracovnými skúsenosťami. Na jednej strane je potrebné zdôrazniť, že nastala podstatná zmena pomerov na strane detí, na druhej strane nezmenené zostali majetkové

pomery otca detí, tak ako boli zistené v rokoch 2009 a 2011. Otec detí je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako uchádzač o zamestnanie, avšak ani za pomoci tohto úradu sa mu nepodarilo nájsť si primeranú prácu. Zapája sa do verejnoprospešných prác v obci W. ktorá vypracovala správu, z ktorej vyplýva, že drobné obecné služby vykonáva zodpovedne a svedomite. Okres Lučenec zaznamenáva vysokú mieru nezamestnanosti, najmä u ľudí, ktorí nemajú kvalifikačné predpoklady pre výkon odborných prác. V možnostiach a schopnostiach otca, ktorý dostáva 124,- Eur mesačne, nie je platiť vyššie výživné ako v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nepĺnoleté nezaopatrené dieťa, podľa osobitného zákona, najmä keď má vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom.

Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.